

Handlingsplan för ledning i samverkan inom området mest sjuka äldre

Kommunerna och landstinget i Norrbotten

Organisation för ledning i samverkan

Politisk nivå

En politisk process pågår för att inrätta en gemensam politisk styrgrupp för folkhälsa, hälso- och sjukvård, skola och omsorg i början av 2012. Den politiska styrgruppen har i uppdrag att ansvara för och säkerställa att samverkansformerna fungerar och ytterligare förbättras. Styrgruppen fastställer länsövergripande överenskommelser och rekommendationer som därefter ligger till grund för lokala avtal.

Den politiska styrgruppens arbete kommer att följa länsstyrgruppens arbetsområden vilket organiseras enligt nedan:

- Hälsosam uppväxt
- Bra liv mellan ungdom och ålderdom
- Trygg ålderdom
- Övriga samverkansarenor

Områdena överensstämmer med Norrbottens folkhälsopolitiska strategi och utgår från ett individperspektiv och inte ett organisatoriskt perspektiv vilket gör den hållbar över tid.

Samverkansmöten mellan landstingsråd och gruppleddare i landstingsstyrelsen samt kommunalråd och kommunstyrelsernas arbetsutskott sker två gånger per år. Dessutom träffas länets socialnämndsordföranden och landstingsråden två gånger per år för information och erfarenhetsutbyte.

Länsnivå- tjänstemän

I Norrbotten finns en länsstyrgrupp som är en samverkansgrupp mellan länets kommuner och landstinget. I den ingår fyra socialchefer, fyra barn- och utbildningschefer från kommunerna samt fyra chefer från hälso- och sjukvårdens divisioner och staben samt samordnare. Länsstyrgruppen tar initiativ till och fungerar som styrgrupp för samtliga arbetsgrupper för alla gemensamma frågor. Två gånger per år genomförs gemensamma samverkanskonferenser med olika teman.

Kommunförbundet Norrbotten har ett samordningsuppdrag för länets 14 kommuner inom socialtjänst, skola och folkhälsa.

I nuläget finns överenskommelser mellan regeringen och Sveriges kommuner och landsting inom flera utvecklingsområden. Det har föranlett ett närmare samarbete mellan huvudmännen med gemensamma anställningar av utvecklingsledare inom prioriterade utvecklingsområden.

Länsdel-/kommunnivå

Med länsdelsnivå avses de fyra geografiska områdena som finns i länet: Piteå älvdal, Luleå-Boden, Östra Norrbotten och Kraftfält Norr (Gällivare, Kiruna, Pajala och Jokkmokk). I länsdelarna finns behov av att utveckla samverkan genom att :

- skapa mötesarenor och lokala strukturer för samverkan.
- kvalitetsutveckla vårdkedjan mellan specialiserad vård, primärvård och kommuner på systemnivå. Målmedvetet arbeta för att undvika att enskilda med behov av vård och omsorg från landstinget och kommunerna hamnar mellan stolarna.
- identifiera och åtgärda brister i vårdkedjan.
- följa upp samtliga avvikelser i vårdövergångarna och ta initiativ till förbättringsarbeten för att komma tillrätta med konstaterade brister.
- skapa förutsättningar för löpande rapportering till linjen och länsstyrgruppen avseende samverkan mellan specialiserad vård, primärvård och kommunerna i länsdelarna.
- implementera utvecklings- och förbättringsarbeten i länsdelarna och följa upp dessa.
- arbeta resultatinkompatibelt inom samtliga områden mot tydliga och väldefinierade mål. Kontinuerliga mätningar ska ligga till grund för ett ständigt förbättringsarbete inom samtliga verksamheter med individens behov i fokus.

Verksamhetsnivå

Verksamheterna ansvarar för samverkan på individ- och gruppnivå. Samverkan styrs av lokala förutsättningar och antagna riktlinjer. Mötesarenor ska finnas på olika nivåer.

Mål för samverkan

Aktiv samverkan och samarbete mellan huvudmännen skapar goda förutsättningar för att främja en positiv, jämställd och jämlik hälsoutveckling i Norrbotten. Målet för samverkan är att:

- skapa goda förutsättningar för olika samhällsgrupper till en bra hälsa.
- säkerställa de enskilda individernas behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vård, skola och omsorg tillgodoses av huvudmännen.
- enskilda med behovsanpassade insatser får möjlighet att leva självständigt och under trygga förhållanden och bli bemötta med respekt för sitt självbestämmande och sin integritet.

Samverkan mellan landstinget och kommuner ska ge effekter i form av god hälsa och trygghet för den enskilde och bättre nyttjande av de totala resurserna, personalens kompetens och ekonomiska medel. Samverkan med länsstyrelsen, polisen eller andra länsorgan sker i särskilda frågor. Fortlöpande samarbete sker med de lokala folkhälsoråden.

Prioriterade utvecklings- och förbättringsområden

Landstingsstyrelsen och länets kommuner har gemensamt antagit en handlingsplan för kunskapsutveckling inom äldreområdet 2011-2013. De prioriterade områdena för äldre är:

- vård och omsorg vid stroke,
- vård och omsorg vid demenssjukdom,
- palliativ vård och omsorg,

- vårdprevention,
- samordnad individuell plan (SIP),
- kunskaper i evidensbaserad praktik,
- förbättringar för de mest sjuka äldre.

Inom ovanstående områden har landstinget och kommunerna i länet anställt gemensamma utvecklingsledare. Dessa ska samordna och stödja utvecklings- och förbättringsarbeten, skapa mötesplatser och implementera ny kunskap.

Inom de prioriterade områdena ska brukarperspektivet synliggöras och ligga till grund för ständiga förbättringar till gagn för norrbottningarna. Brukarperspektivet ska stärkas på alla nivåer och deras kunskaper ska tas tillvara.

Aktiviteter 2012

- Brukarnas erfarenheter ska tas tillvara genom dialogmöten och ett aktivt deltagande vid planering och genomförande av aktiviteter.
- Omfattande utbildningsinsatser planeras inom samordnad individuell plan och kunskaper i evidensbaserad praktik.
- Uppföljningsseminarier inom områdena palliativ vård och omsorg och vårdprevention (Senior alert).
- Det gemensamma programmet för palliativ vård och omsorg ska implementeras i verksamheterna.
- Ett gemensamt program för personer med demenssjukdom ska utarbetas utifrån nationella riktlinjer.
- Det framarbetade verksamhetsstödet Meddix Öppenvård ska implementeras i verksamheterna för att underlätta samordnad individuell planering i öppenvården. En förbättrad kommunikation mellan akutmottagning och öppenvård genom verksamhetsstödet Meddix in- och utmeddelande ska implementeras.
- Ett omfattande utvecklings- och förbättringsarbete kring de mest sjuka äldre ska påbörjas. Initialt kommer en pilotstudie att genomföras för att fastställa gemensam målgrupp och identifiera problembilden. Analysen ska därefter ligga till grund för utveckling av nya metoder och arbetssätt för att förbättra kvalitén inom vård och omsorg och skapa trygghet för den enskilde.